

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evropeae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Anglia

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1671

Præmonendo Lectori.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10773

PRÆMONENDO LECTORI.

QVOD narrandis nostrorum in Europa gestis præmitti placuerit quæ in Anglia gesserunt, fecit prærogatiua meriti quam tenet apud omnes, fusus prodigè cruor, quolibet gloriosior sudore. Vix sacris emerfam fontibus Angliam asseruerat sibi Christus in filiam; cum multa statim martyrum filiorum millia peperit. Inde à funesta desertione Henrici octauæ plus sola huc vsque profudit sanguinis, quam reliquæ simul per Europam omnem Prouinciæ sudoris. Et visum Deo in partem non minimam tam clari agonis Societatem IESV adlegere, eiusque cum eo non auarè sanguinem miscere.

Certè quantum terrarum obiuit Societas obiuit autem) quæ Dei gratia) quicquid extra *Terram Incognitam* iacet, infestior sibi Angliæ regno nullam sensit, cuius nempe vel vnus aditus sibi foret præiudicata sententia capitalis, & violatæ reus maiestatis. Ac si qua nostros dissimulato Sacerdote, simulatio personæ alterius in regnum induxisset, tanta mox in illos exploratorum collugies, & delatorum grassabatur, vt oris ignoti vna eos

AD LECTOREM.

latebra seruaret; cogebantur tamen ad seruandos hominum animos, non magis latere, quàm si forent ab exploratoribus securi. Ex quo illis semper vtrinque mors, vel aperta in oculis ad inuadendum; vel à tergo sequax ad deprehendendum. Qui etsi est apex Apostolici spiritus, & purgatissimæ charitatis, fuit tamen nostrorum non vnus aut decem, & viginti, sed magno numero Anglorum decus eximium; fuit & hospitem pari periculo eosdem excipientium idem animi robur, vt ambiguum sit vtri palmam ferrent virtutis heroicæ & mutuæ inter se charitatis, vtrique omnino nulla inuicem inferiores laude.

Hinc gentis egregiæ, nobilium maximè si fatis cordata iudicia perspexi, probaturos non dubito, tot innocentiam Sacerdotum quos feralia edicta sustulerunt, à me vbi res tulerit defendi, & narratione veri sincera, & simplici ab scelere proditionum iuratarum, & rebellionis vindicari. Nam quem sinat honoris & famæ ratio patria gaudere, parricidarum, & perduellium feraci, malléque ipsam atroci calumnia maiestatis ream, quàm indubitatis auctoritatibus, & probationibus infontem? Prorsus enim vel vnus monstrorum eiusmodi vno æuo partus, maiorem inurat patriæ suæ infamiam, quàm possit integro sæculo deleri. Tantorum igitur depulsio scelerum à nostris, & aliis, quos iuris species adumbrata, crudeli supplicio addixit non potest non esse, tum patriæ illorum perhonorifica, tum sanctimonix, & innocentix debita.

Nec vero me ad hoc necesse fuerit ingenium, aut artem querere, dumtaxat suo, & loco, & æquilibrio examen restituam trutinæ, cui impositæ fuerant causæ illorum

rum

AD LECTOREM.

rum Sacerdotum. Hac vna examinis improbi castigatione, fidelem trutina de iis edet sententiam, eamque vltronea omnium probabit consensio. Fuit illa tunc temporum, & Ministrorum culpa temporibus inseruientium vt lancem iuris, suo centro eiectum examen suspenderet iniquissimis momentis; & quicquid longæ Regum manus in eam iniicerent vmbra licet, ac somnio leuius, omne veri pondus rectique superaret, & arbitrariis de perduellio suspicionibus, omnem innocentiam damnaret. Horum testes, ne fingi putentur in promptu habeo illius æui historicos, natione Anglos; secta Protestantes; rerum ipsarum intentos spectaculo, qui origines earum velut autographas, posteris transcripserunt. Infensa magnis Catholici orbis Principibus Anglia dum Regno potitur Elizabeth, hoc est annos quatuor supra quadraginta, tam acutis orthodoxos Anglos figebat oculis, vt eorum se certò introspicere animos crederet, statuens apud se pro indubitato non minus esse à fidelitate in patriam auersos, quam à nouis patriæ religionibus; arctiusque illos Catholicum nomen externis hostibus iungere, quàm naturæ instinctu, propriis ciuibus. Hinc illa eorum atrox oppressio, tanquam proditorum; hinc à dire oppressis, & exagitatis, nullo mulcendus præsidio metus, velut salute desperata, omnia ausuris; hinc malorum summa gradatim crescentium, quæ sibi consciscit imaginosa politica, dum pro veris iurat, & extra dubium positis, quæ verè, certoque somniat. Enimvero quæ maior vbivis gentium, quàm Catholicorum in Anglia, erga Principem fides, amor, obsequij sanctitas, & æquitatis religio, in Deum, & Cæsarem? Vbi vero parem inuenias illorum amoris constantiam, etiam post carnificinas, & cruciamenta nus-

AD LECTOREM.

quam alibi sæuius, & operosius quam in Catholicos vsurpata? Nam si paucos fortassis, & semel, tentata diu patientia in furorem egit, quod sumus libro sexto narraturi; cæteros omnes Rex serenissimus Iacobus pronuntiavit innocentes, & rebellione paucorum illorum supplicio expiata, edixit reliquos ne suspitionis quidem nebula fuscatos. Et hæc in regno agentes Catholicos, scriptorum, iudicum, Regisque ipsius censura purgavit; eorum probitatem quos Seminaria, & Collegia nostrorum in subsidium patriæ remittebant, illa quam dixi tribunaliū arbitra suspicacitas Ministrorum pressit acerbius. Ut enim ambigebat nemo quin ad auitam in regno fouendam, augendamque religionem in illud redirent, eadem opera censebantur patriæ proditores, & Principi hostes conscribere, ministerium Christi adhibere ad molitiones clandestinas, & religionis officia in machinamēta vertere perduellionum. Quare ille in regnum Sacerdotum ingressus pro scelere; Sacerdotium pro lite conclamata; pro confessione proditionis, personæ conspectus habebatur. Vna supererat tam enormibus falsis illinenda species ficti iuris, quo actoribus capitalium, & cognitoribus, arte vsuque nihil erat pronius. Hæc autem quam *culpam temporum* vocare libuit, cum suspecta omnia Principibus faceret, & metus armorum externorum turbulētissima regnum vexaret tempestate, excutiebat publici administris illud animi tranquillum, extra quod verum à falso non cernitur. Iam si Poëta existimatus est, prudenter Vlyssi attribuisse solæcissimos nauim inter procellas anxie regenti, quos in tranquillo nauiganti, non attribuisset, gnarus animum perturbatum, planè esse alterum à seipso; quanto magis in agendis rebus quæ suos etiam habent

AD LECTOREM.

habent solœcismos, quibus vt fiebat ab Vlyſſe, dum indicatur manu terra, plærumque cœlum nominatur. Huc ſi religionis Catholicæ accedant odia, tanto illic magis cauendæ, & inuiſæ, quanto contrariæ; palam eſt in cauſis noſtrorum Sacerdotum quid ex iis fuerit expectandũ qui ſimul earum ſedebant Iudices, & accuſatores. In his perplexiſſimi argumenti, difficultatibus euadendis, obliuione vtar quam ſinet hiſtoria, gradus interdum, & geſtorum; perſonarum quandoque, ac nominum, niſi hoc perſpectum habuero, aliquos ſibi gloriæ vertere, quod contra Catholicam ſunt auſi. Cœterum libenter exemplo Cæſaris inſiſtam, qui poſt captas Athenas in mortuorum gratiam pepercit viuus, ego in ſuperſtitum gratiam mortuis. Cũ præſertim linguis tũ vernacula tũ externis in luce omnium ſcriptores poſuerint, quæ mihi hoc loco hiſtoria pro ſuo iure ſcribenda imperaret. Mihi tamen eiſdem moderationis facultatem abſtulit ratio, cum vulgaris farina obtrectatoribus, quorum adhuc in libris viuut ac ſpirat famoſa rabies, in laceranda religione ſacroſancta, fidelitate Sacerdotum, & Catholicorum morſu perpetuo traducenda; maniſeſtis rebus tam proteruo, & arroganti mendacio deprauandis, vt compellantur diſcere etiam ab inuitis, caput imperare non pedes; hoc eſt de ingeniorum pugna, victoriam ratiocinando, non calcando referri. Diſcant ſimiliter deſenſiones pati legitimas, & earum obiectu accuſandi furorem non augere, velut ex eorum tanquam vrſorum vnguibus effugium nullum ſit, præter mortis ſimulationem, & ore humi preſſo fictam halitus præfocationem.

Meditanti demum, priorem, & alterum Angliæ à recta fide lapſũ perſtringere, nihil opus fuit ea retexere quæ ab

AD LECTOREM.

hac historia verustas excludebat; nam ad nouitatē & res nouas, aliaque absurda quæ aduersarij Catholicis exprobrant nihil aut validius, aut opportunius censui, quam si Lutheri, & Caluini ad inuadendā Angliam aditus in prospectum darem, artesque illorum, ac modos, ad suas illic nouitates intrudendas, pulsa Romanæ fidei vetustate, & sanctimonia; fines præterea priuati utilis, & instituta, legesque Parlamenti, ad nouas religiones deformatione veteris fingendas, quæ alioqui haud absque tædio seorsim singula abruptis spatiis oportuisset memorari. Postremo ad præcipiendas animo causas, & exitus, explicandi ad pugnam exercitus, qualem ferè hanc fore historiam video, mirum quantum refert, dimensum præ oculis habere pugnae campum, ex quo magnam partem consilia, & præliorum nascuntur euentus.

Facultas R. P. Prouincialis.

PAULUS SUFFREN, Prouincialis Societatis IESV in Prouincia Lugdunensi, iuxta facultatem eidem Societati à Christianiss. Regibus concessam, HENRICO III. 20. Martij. 1583. HENRICO IV. 20. Nou. 1608. LVD. XIII. 14. Feb. 1611. LVD. XIV. 23. Decemb. 1650. Permittit ADAMO DEMEN, Bibliopolæ Lugdunensi typis mandare, ac diuendere Librum cui titulus est, *Europaë Historia Societatis IESV, pars prior Anglia, sex Libris comprehensa, &c.* Ex Italico R. P. DANIELIS BARTOLI eiusdem Societatis, latinè redditum à Reuerendo P. LVDOVICO IANINO ex eadem Soc. in decem annos proximos. Datum Lugduni die prima Nouemb. an. 1670.

PAULUS SUFFREN.

EVROPEÆ